

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

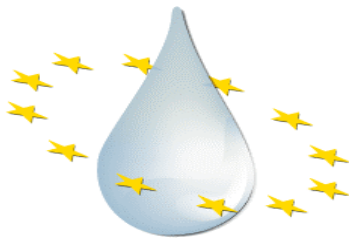
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Το Έργο δύναται να
συγχρηματοδοτηθεί από
το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ**

Οδηγία Πλαίσιο περί Υδάτων (2000/60/ΕΚ) (Σχέδια Διαχείρισης των Υδάτων της Κύπρου)

Δημόσια Διαβούλευση με θέμα τις
**Πολιτικές Τιμολόγησης Νερού
στην Κύπρο**

**Αγάθη Χατζηπαντελή
(Συντονίστρια Έργου)**

**Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών
Πόρων
και Περιβάλλοντος**

Λευκωσία και Λάρνακα
22 και 23 Μαρτίου, 2010

Η Ευρωπαϊκή Οδηγία Πλαίσιο περι Υδάτων 2000/60/ΕΚ

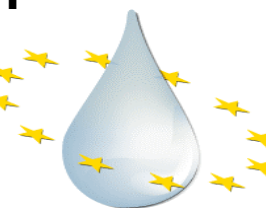
- Ψηφίστηκε τον Ιούλιο του 2000, και δημοσιεύτηκε (τέθηκε σε ισχύ) τον Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου, με αυστηρό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής
- Αποτέλεσμα διαφόρων δράσεων και πολλών διαβουλεύσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων, με στόχο την διασφάλιση της αειφορίας των υδατικών πόρων και την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος
- Στοχεύει στην ύπαρξη αρκετού νερού **για τις επόμενες γενιές** και διασφαλίζει ότι το νερό αυτό θα πληροί προδιαγραφές υψηλής ποιότητας

Εφαρμογή της Οδηγίας στην Κύπρο

- Προσαρμογή της Εθνικής Νομοθεσίας (2004)
  - Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμος 13(I)/2004
- Ανάλυση πιέσεων και επιπτώσεων επί των υδατικών σωμάτων, οικονομική ανάλυση της χρήσης των υδάτων, καταγραφή προστατευμένων περιοχών, συμμετοχή στη διαβαθμονόμηση συστημάτων ταξινόμησης οικολογικής κατάστασης, λειτουργία προγράμματος παρακολούθησης των υδάτων, επισκόπηση σημαντικών ζητημάτων διαχείρισης των υδάτων και δημοκρατική διαβούλευση (συμμετοχική διαδικασία)
- Καταρτισμός Σχεδίου Διαχείρισης των υδάτων και προγράμματος μέτρων που θα στοχεύουν στην προστασία και τη βελτίωση της κατάστασης των υδάτων.
  - Από τα σημαντικότερα μέτρα που επιβάλλει ρητά η Οδηγία είναι η ορθή τιμολόγηση των υπηρεσιών νερού που παρέχονται στους πολίτες. Οι πολιτικές τιμολόγησης πρέπει να ενεργούν σαν ένα κίνητρο για αποτελεσματική χρήση του νερού, με χρονική εφαρμογή το 2010.

Υδατική Ανάπτυξη στην Κύπρο

Η υδατική ανάπτυξη ήταν πάντα από τους κύριους στόχους, με μεγάλες επενδύσεις για την κατασκευή πολλών υδατικών έργων

❑ ΚΥΕ Επαρχίας Πάφου

- ❑ ΑΕ Πάφου και Χρυσοχούς
- ❑ άλλα μικρότερα ΚΥΕ Πάφου (Αργάκα, Πωμός, Αγία Μαρίνα)

❑ Ενιαίο Έργο Νότιου Αγωγού

- ❑ Περιοχή Λεμεσού: ΚΥΕ Γερμασόγειας-Πολεμιδιών
  - ❑ Περιοχή Λάρνακας: ΚΥΕ Βασιλικού Πεντάσχοινου
  - ❑ ΚΥΕ Νότιου Αγωγού
- ❑ Άλλα μικρά αρδευτικά έργα Ξυλιάτου, Βυζακιάς κ.λπ.
  - ❑ Χρήση **μή συμβατικών πόρων νερού** με την αφαλάτωση στη Δεκέλεια (1997) και την αφαλάτωση Λάρνακας (2000)
  - ❑ Χρήση **ανακυκλωμένου νερού** τριτοβάθμιας επεξεργασίας (1999)
  - ❑ Άλλα μικρά έργα Ύδρευσης (Κοινά Σχέδια Υδατοπρομήθειας κοινοτήτων) και περιφερειακά αναπτυξιακά έργα άρδευσης

Παροχή νερού για ύδρευση

- Από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας στις αστικές περιοχές Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας (ο περί Υδατ/θειας Δημοτικών και άλλων περιοχών Νόμος). Οι υπόλοιποι δήμοι και κοινότητες ενεργούν σαν τοπικές Αρχές Υδατοπρομήθειας (οι περί Δήμων και Κοινοτήτων Νόμοι)
- Τα ΚΥΕ πωλούν νερό ύδρευσης χονδρικώς στα ΣΥ Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας (συνολικά 11 Δήμους και μικρό αριθμό Κοινοτήτων) κα σε άλλους 246 Δήμους, Κοινότητες και βιομηχ/κες περ.
- Οι Δήμοι και οι Κοινοτικές Αρχές που δεν παίρνουν νερό από τα ΚΥΕ διαθέτουν δικές τους πηγές (κυρίως γεωτρήσεις). Σε πολλές κοινότητες η υποδομή γίνεται με σημαντική συμβολή του κράτους.
- Τα τέλη πώλησης πόσιμου νερού από τα ΚΥΕ στις Αρχές Υδατ/θειας αναθεωρούνται από το ΥΣ. Τα τέλη και επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από τα ΣΥ, τους Δήμους και τα Κοινοτικά Συμβούλια καθορίζονται από αυτά (των ΣΥ με έγκριση του ΥΣ).

Διοικητική Δομή – Τιμολόγηση (συνέχεια)

Υδρευση

- Η προσέγγιση και η πολιτική τιμολόγησης από τις τοπικές αρχές Υδατ/θειας δεν είναι ομοιόμορφη σε ότι αφορά τα είδη των υπηρεσιών που τιμολογούνται ή τον τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων. Τα τέλη διαφέρουν σημαντικά (μοναδιαία τιμή, διατιμήσεις που εφαρμόζονται, καταμερισμό εσόδων (τέλη σύνδεσης, δικαιώματα αξιοποιούμενης γης κ.λπ.)

Άρδευση

- Παροχή νερού από τα ΚΥΕ απευθείας στην ατομική παροχή των γεωργικών μονάδων ή άλλων χρήσεων. Εφαρμογή ετήσιου σεναρίου ανάλογα με την υδατική κατάσταση. Το νερό τιμολογείται και χρεώνεται από το ΤΑΥ.
- Από τα Α/Τ η τιμή καθορίζεται από Κανονισμούς (διαχειριστικές επιτροπές)
- Εκμεταλλεύσεις από ιδιωτικές γεωτρήσεις (νόμιμες και παράνομες).

Τέλη νερού από τα ΚΥΕ μέχρι σήμερα

Από την κατασκευή του ΚΥΕ Νότιου Αγωγού (1985) η τιμή πώλησης νερού καθορίζεται με βάση τις οικονομικές διατάξεις της Συμφωνίας δανειοδότησης (Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και Ταμείο του Κουβέιτ).

- **Για το νερό ύδρευσης** « ... ο οφειλέτης οφείλει να εισάξει και να διατηρήσει ένα ενιαίο τιμολόγιο χονδρικής πώλησης νερού ... τα τιμολόγια αυτά πρέπει να είναι επαρκή, να καλύπτουν το πλήρες κόστος Λ&Σ, των απρόβλεπτων αναγκών και κεφάλαιο κίνησης και τις ανάγκες εξυπηρέτησης του χρέους ή την απόσβεση (το ψηλότερο) και να λαμβάνουν υπόψη (από το 1989) οποιοδήποτε έλλειμμα ή πλεόνασμα στα απαιτούμενα έσοδα του προηγούμενου έτους» (Άρθρο IV, εδάφιο 4.05).
- **Για το αρδευτικό νερό** «ο οφειλέτης οφείλει να καθιερώσει τέλη τα οποία να είναι επαρκή να καλύπτουν το 38% του σταθμικού μέσου όρου του κατά μονάδα κόστους του νερού αυτού» (πλήρες κόστος λειτουργίας συν το κεφαλαιουχικό κόστος, αντικατάσταση έργων)
- Παρόμοιες διατάξεις εισήχθησαν και στον περί ΚΥΕ Νόμο.

Τέλη νερού από τα ΚΥΕ μέχρι σήμερα

Τιμές νερού ύδρευσης

- 1984: 18,12 £c / m³ (31 €c / m³)
- 1986: 21,7 £c / m³ (37 €c / m³)
- 1990: 27 £c / m³ (46 €c / m³)
- 1994: 33,5 £c / m³ (57 €c / m³)
- 2003: 77 €c/m³) από ΕΣΝΑ και 56 €c/m³ από ΚΥΕ Πάφου

Τιμές Νερού Άρδευσης

- 1991-2003: 5,5 £c/m³ (9 €c / m³) - 7£c/m³ (12 €c/m³ (γεωργική παραγωγή)
- 2003: Αναθεώρηση με **σταδιακή αύξηση για ενιαία τιμή** σε όλα τα ΚΥΕ. Κάλυψη των νέων επενδύσεων, προετοιμασία για προσαρμογή με την Οδηγία και για ρύθμιση ενιαίου τέλους (ισότιμη μεταχείριση γεωργών).
Από 1/1/2006 - ενιαία τιμή στα 17 €c/m³ σε όλα τα ΚΥΕ για άρδευση για γεωργική παραγωγή και κτηνοτροφία. Αυξημένα τέλη για άλλες χρήσεις (35 £c / m³), άλλα τέλη (πάγιο για ωφέλεια από το έργο, σύνδεση, τέλος υπερκατανάλωσης (56 €c/m³)

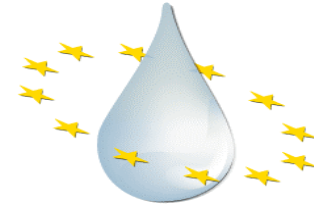

Σημερινές υποχρεώσεις & δράσεις - Οδηγία

Σχέδια Διαχείρισης και Πρόγραμμα Μέτρων

... μεταξύ των άλλων μέτρων ...

- οι **κατάλληλες πολιτικές τιμολόγησης** είναι ένα από τα βασικά μέτρα που τα ΚΜ υποχρεούνται να εφαρμόσουν με χρονοδιάγραμμα εφαρμογής μέχρι το τέλος του 2010.

Οι πολιτικές τιμολόγησης περιλαμβάνονται, ως μέτρο, και σε άλλες πολιτικές της ΕΕ (Ανακοίνωση της Επιτροπής για αντιμετώπιση της λειψυδρίας και ξηρασίας στην ΕΕ)

- **Δημόσια διαβούλευση** με στόχο την ενημέρωση, την ανταλλαγή απόψεων, την επεξεργασία των θεμάτων από όλους και την εποικοδομητική συζήτηση.

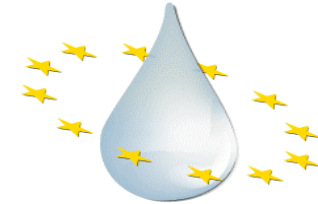
Έργο για την ανάπτυξη των κατάλληλων πολιτικών τιμολόγησης νερού στην Κύπρο

Στόχος Έργου:

Να παρέχει την αναγκαία πληροφόρηση για το κόστος και τις τιμές του νερού, αλλά και τους άλλους σχετικούς παράγοντες, για χρήση κατά την περαιτέρω διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Αντικείμενο Έργου:

- Οικονομική ανάλυση της χρήσης του νερού.
- Κόστος του νερού (με δεδομένο το μέχρι σήμερα πρόγραμμα (αναθεωρήσεις θα γίνουν με τυχόν αλλαγές στον προγραμματισμό))
- Μηχανισμοί / τιμές που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της Οδηγίας.
- Προτάσεις για το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής (Κανονισμοί).
- Συλλογή και μηχανογράφηση πληροφοριών.
- Δημόσια Διαβούλευση.
- Αξιολόγηση και δημοσίευση των αποτελεσμάτων.

Έργο για την ανάπτυξη των κατάλληλων πολιτικών τιμολόγησης νερού στην Ελλάδα (2)

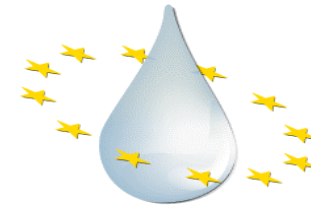

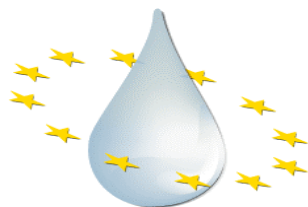
- Πολυσύνθετο έργο
- Πρωτοποριακό, χωρίς προηγούμενες πρακτικές ως προς της εφαρμογή.
- Συλλογή πληροφοριών: Μεγάλη δυσκολία στον εντοπισμό τους, κυρίως λόγω του πολυτεμαχισμού των αρμοδιοτήτων και της πολυδιάστατης φύσης του αντικειμένου (νερό)
- **Σαν μέτρο, δεν μπορεί να ενεργεί αποτελεσματικά από μόνο του.** Απαιτούνται παράλληλα και άλλα σημαντικά διαχειριστικά μέτρα.
- **Παράλληλα Βήματα: Σχέδιο Διαχείρισης των Υδάτων και Πρόγραμμα Μέτρων.**

Σκοπός της ημερίδας

- ❑ Ενημέρωση για τη μελέτη, με αναφορά στο περιεχόμενο της Ενημερωτικής Έκθεσης
- ❑ Κατάθεση της θέσης μας
- ❑ Ανταλλαγή απόψεων
- ❑ Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης συμπληρώνουν τη μελέτη

**Σας ευχαριστώ
για την προσοχή σας!**

**Διαβάστε την Ενημερωτική Έκθεση
και πείτε μας την άποψη σας!**

www.moa.gov.cy/wdd